

Laura Mulari, Lauri Mulari (keskellä) ja Ossi Heikkinen yrittävät yhdessä Maatilayhtymä Korpelan Maidossa Suomussalmella. Neljäs osakas on Soili Mulari.

Navetta kannatti rakentaa yhdessä

Lehmät mölähtelevät vielä hiukan kummissaan Maatilayhtymä Korpelan Maidon uuden uutukaisessa navetassa Suomussalmen Korpelan kylällä. Takana on vasta yksi yö uuden navetan valoisassa avaruudessa ja totuttelu uuteen ympäristöön on kesken.

hmeen rauhallisesti ne käyttäytyvät”, Korpelan Maidon nuorin osakas, 23-vuotias agrologi (AMK) **Laura Mulari** hymyilee.

Lypsy 2x10 lehmän rinnakkaislypsyasemalla sujui hyvin jo heti ensimmäisellä kerralla ja Mulari uskoo, että muutaman lypsykerran jälkeen lehmät tottuvat uusiin konsteihin.

Lapio pistettiin maahan uuden navetan tontilla ensimmäisen kerran huhnikuussa ja nyt Korpelan kylällä seisoo uusi sadan lypsylehmän navetta. Hankkeen suunnittelu alkoi pari vuotta sitten. Osakkaita maatilayhtymässä on neljä: Laura Mulari ja hänen vanhempansa **Lauri** ja **Soili Mulari**, sekä **Ossi Heikkinen**.

Kahden tilan 41 lypsylehmää siirrettiin navettaan lokakuun alussa ja lisää kantavia hiehoja on jo ostettu. Tarkoituksena on saada navetta täyteen ennen talvipakkasia.

KAIKKI alkoi siitä, kun samalla kylällä talojaan pitävät serkukset Lauri Mulari ja Ossi Heikkinen rupesivat kahvipöytäkeskusteluissa ja rehua tehdessään pohtimaan sitä, että yksin ei kummaankaan kannata uutta navettaa rakentaa, mutta kannattaisiko yhdessä?

Kun Laura Mulari päätti ryhtyä koti-

tilalleen jatkajaksi valmistuttuaan Iisalmen Savonia ammattikorkeakoulusta, pohdinnat saivat lisäpontta.

Ossi Heikkinen oli vuosien varrella miettinyt uuden navetan rakentamista, mutta yksin se tuntui liian suurelta tavoitteelta, kun puoliso käy töissä muualla. Ilman yhteisyritystä edessä olisi luultavasti ollut maatalouden lopettaminen.

Lauri ja Soili Mulari taas olisivat voineet jatkaa töitä vanhassa 28 lehmän navetassa ilman suuria investointeja eläkekään saakka, mutta sitten jatkajan olisi ollut vaikea tarttua ohjaksiin.

”Monet tekevät sen virheen, että vanhemmat ajavat tilan alas. Jos joku lapsista sitten haluaisi ruveta jatkajaksi, ei se enää onnistu”, Lauri Mulari sanoo.

”Aina olemme puhuneet, että jos rakennamme uuden navetan, se pitäisi tehdä useamman osakkaan porukassa. Monilla on kolhoosin pelko. Ei

tämä minusta ole kolhoosi, vaan yritys ja tulevaisuudessa osakeyhtiö”, hän painottaa.

Mikä rohkaisi Laura Mularin kotitalon jatkajaksi ja osakkaaksi suureen investointiin?

”Parempaakaan ammattia en ole löytänyt: toimistossa en haluaisi istua, pidän eläimistä, olen kasvanut maatilalla ja osallistunut pienestä pitäen töihin navetassa.”

KORPELAN Maidon navetta oli viime kesän ajan Suomussalmen suurin rakennustyömaa. Eläinhalli ostettiin valmiina pakettiratkaisuna. Maitohuone, sosiaalitalat, kalusteet ja lietesäiliö on rakennettu itse paikan päällä.

Navettaan valittiin 2 x10 lehmän rinnakkaislypsyasema. Robottia ei haluttu ainakaan toistaiseksi, työväkeä kun Korpelan Maidossa on. Lypsyasema mahdollistaa karjan lisäämisen vähi-

Anne Seppänen

”Parempaakaan ammattia en ole löytänyt: toimistossa en haluaisi istua ja pidän eläimistä”, Korpelan Maidon nuorin osakas ja tuore agrologi Laura Mulari tuumii.

tellen, vaikka yksi pää kerrallaan. Lypsyasema tekee työrytmin perinteiseksi: navettatyöt tehdään aamuin illoin.

”Toki robotit ovat nykyään varmoja pelejä, mutta lypsyasema on vielä varmempi”, Ossi Heikkinen uskoo.

”Kun lypsää lehmät kaksi kertaa päivässä, näkee heti, jos utareissa on jotain ongelmaa”, Laura Mulari sanoo.

Navetan halkaisee leveä ruokintapöytä ja rehu jaetaan traktorivetoisella apevaunulla. Rakennus on suunniteltu niin, että mahdollinen laajentaminen onnistuu sujuvasti.

Kasvavan karjan ruokkimiseen tarvitaan myös melkoisesti lisää peltoalaa.

KUN OSAKKAITA on neljä ja navettatöiden tekoon tarvitaan kerrallaan kolme ihmistä, se tarkoittaa aina yhdelle paitsi mahdollisuutta tehdä muita maataloustöitä, myös mahdollisuutta kullekin vuorollaan olla vapaalla. Kaikille osakkaille maksetaan yhtymästä samansuuruista kuukausipalkkaa.

Miten työt sitten aiotaan jakaa?

”Ainakin alussa kaikki tekevät kaikkea niin paljon kuin suinkin kerkiävät”, Ossi Heikkinen naurahtaa.

”Tärkeää on, että kaikki opettelevat kaikki työt”, Laura Mulari näkee.

Maatalousyhtymään aiotaan myös palkata ulkopuolista työvoimaa.

Tulevaisuudenuskoa Korpelassa piisaa, vai piisaako?

”Tähän asti ainakin on pitänyt kaksi kertaa päivässä syödä ja ennusteiden mukaan ruuan menekki maailmassa on vain kasvamassa. Kunhan tuotantoportaat kaupan tiskille saakka ovat kunnossa, kyllä asiat sujuvat”, Lauri Mulari tuumii.

Tässä numerossa MTK-yhdistysten syyskokoukset – katso sivu 11.

Selkeyttä tietotulvaan

MTK:n uusi hanke tukee jaksamista, osaamista ja yhteistyötä.

SIVU 5

Ruokaa lähiseudulta

Yhä useampi haluaa nauttia lähellä tuotettua ruokaa.

SIVU 6

Päivä maalla veti väkeä

Päivä maalla -tapahtumat tarjosivat maaseudun elämyksiä.

SIVU 9

Tasaista puukauppaa

Puun hinta on tänä syksynä hieman viime vuotta parempi.

SIVU 12

Nyt on oikea aika investoida!

Oletko jo mahdollisesti aloittanut ensi vuoden investointien suunnittelun?

Maatalouden investointeihin voidaan myöntää avustusta ja korkotukilainaa. Lisäksi lainan vakuudeksi voidaan myöntää valtiontakaus. Vuonna 2011 varatilanne ELY-keskuksella on hyvä. Pankki ja asiakas täyttävät yhdessä hakemuksen, joka toimitetaan ELY-keskukselle 17.10.2011 mennessä. Avustusten hakuaika alkaa 1.9.2011.

Tervetuloa keskustelemaan hakuun liittyvistä asioista:
Oulun OP, Matti Tyhtilä 010 2535 316, matti.tyhtila@op.fi.

010-puheluiden hinnat: Lankapuhelimesta soittaessa 0,0828 e/puhelu + 0,0595e/min, matkapuhelimesta 0,0828 e/puhelu + 0,1704 e/min (alv. 23 %)

Yhdessä hyvä tulee.

Oulun OP

BOTNIA

Yhteistyötä
asiantuntemuksella

Asianajotoimisto
Botnia Oy

Hallituskatu 21, 90100 OULU
Pohjolankatu 16 A 1, 87100 KAJAANI
Iso Roobertinkatu 1 A, 00120 HELSINKI

www.botnialaw.fi

VOIMIA TILAN ARKEEN kuntoremonttikurssit maatalousyrittäjille

UUSI KURSSI SYKSYLLE 2011

Sokos Hotel Bomba, Nurmes
I jakso 14.-16.11.2011 ja II jakso 11.-13.4.2012 **290 €/jakso/hlö**, majoitus 2 hh:ssa.

VUODEN 2012 KURSSIT

Sokos Hotel Caribia, Turku
I jakso 30.1.-1.2.2012 ja II jakso 31.10.-2.11.2012 **375 €/jakso/hlö**, majoitus 2 hh:ssa

Sokos Hotel Vesileppis, Leppävirta
I jakso 13.-15.2.2012 ja II jakso 26.-28.9.2012
I jakso 12.-14.3.2012 ja II jakso 29.-31.10.2012 **325 €/jakso/hlö**, majoitus 2 hh:ssa

Sokos Hotel Bomba, Nurmes
I jakso 28.-30.3.2012 ja II jakso 14.-16.11.2012 **290 €/jakso/hlö**, majoitus 2 hh:ssa

Sokos Hotel Eden, Oulu
I jakso 22.-24.2.2012 ja II jakso 10.-12.10.2012
I jakso 18.-20.4.2012 ja II jakso 21.-23.11.2012 **367 €/jakso/hlö**, majoitus 2 hh:ssa

Hintaan sisältyy ohjattu kurssiohjelma kuntotesteineen, majoitus 2 hengen huoneessa, täysihoidoruokailut, vapaa kylpylän ja kuntosalin käyttö.

Ryhmien koot ja paikkavaraukset: 8-20 henkilöä/kurssi. Ryhmät täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä. Kurssit järjestetään yhteistyössä MTK-liittojen ja Melan kanssa.

Lisätietoja, esitteet ja paikkavaraukset:
Sirpa Kutvonen, puh. 050 3881 510 tai sirpa.kutvonen@sok.fi

www.sokoshotels.fi

SOKOS HOTELS

”Tykkään työstäni,
mutta vaimoani
rakastan!”

Työhyvinvointia edistämässä

- Työeläke- ja tapaturmavakuuttaminen
- Työturvallisuuden asiantuntijapalvelut
- Työhyvinvoinnin asiantuntijapalvelut
- Työterveyshuollon ja tilakäyntien kehittäminen
- MYEL- ja MATA-kuntoutus
- Lomituspalvelut

Mauستا työ elämällä!

 Mela
www.mela.fi

PÄÄKIRJOITUS

Syksyn satoa

Tervehdys kaikille lehden lukijoille. Syksy on tilinteon ja uuden suunnittelun aikaa - mitä vuodesta jäi käteen ja miten varautua tulevaan vuoteen.

Kuluneen vuoden aikana liiton henkilömäärä on tuplaantunut. Markun, Sirpan ja Johannan lisäksi liitto on saanut kolme uutta työntekijää, joista yhtenä allekirjoittanut on aloittanut liiton toiminnanjohtajana ja myös tämän lehden päätoimittajana.

Kuluneen vuoden aikana on käynnistynyt myös liiton hallinnoima Maaseutuelinkeinojen kehittämisen tiedotus-, koordinaatio- ja aktivointihanke, johon uusia työntekijöitä on palkattu kaksi. Uudet kasvat esitellään tässä lehdessä, johon on koottu myös yhdistysten syyskokousten aikataulut.

Kulunut vuosi on ollut varsin tapahtumarikas myös valtakunnan tasolla. Keväällä eduskuntaan valittiin uudet kansanedustajat ja sen myötä Suomi sai uuden hallituksen, joskin vasta pitkällisten hallitusneuvotteluiden jälkeen. Tiedossa oli, että uusi hallitus joutuisi vallitsevassa taloustilanteessa tekemään kipeitä ja hankalia päätöksiä jo tälle vuodelle ja vuosiksi eteenpäin.

Pitkittyneistä neuvotteluista seurasi se, että valtion ensi vuoden talousarvioesityksen valmisteluun oli käytettävissä vähemmän aikaa kuin ennen. Tästä syystä esitys oli pitkälti valtiovarainministeriön käsialaa. Lähtökohtaisesti varmaa oli se, että leikkauksilta ei vältyttäisi. Kuitenkin valtiovarainministeriön leikkausesitykset maa- ja metsätalousministeriön osalta olivat karua luettavaa. Budjettiesityksestä ja leikkauksista lisää tämän lehden sivuilla.

Tulevat haasteet eivät rajoitu pelkästään hallituksen maataloudelle kaavailemiin tukileikkauksiin. Toteutuneet, tulevat ja suunnitellut kuntauudistukset haastavat niin tuottajayhdistykset kuin liiton edunvalvonnankin - kuinka hyvin jäsenten ääni uusissa toimielimissä kuuluu?

Hallinto- ja kuntaministeri Henna Virkkusen esittelemän kuntauudistuksen alkunootit luovat kuvaa siitä, minkälaisena valtiovalta tulevaisuuden kuntakentän näkee tai haluaisi nähdä. Esitetyt työssäkäyntialueiden rajat muokkaisivat varsin isol- la kädellä Pohjois-Pohjanmaata ja Kainuuta. Ilman kuntauudistusesitystäkin on kuntakartta muuttumassa vuoden 2013 alussa Oulun seudun kuntaliitoksen myötä. Myös tulevaisuuden edunvalvonnan haasteista on lisää lehden sivuilla.

Varmaa ainakin on se, etteivät haasteet tähän loppu. Lopputulos riippuu pitkälti siitä, kuinka hyvin osaamme ne tunnistaa ja kuinka nopeasti kykenemme reagoimaan niihin. Ammattitaitoisina viljelijöinä meillä on aina mahdollisuus menestyä, jos vain osaamme hyödyntää omia ja toistemme vahvuuksia. Tuottajien, kuluttajien, teollisuuden ja etenkin kaupan haasteena on se, miten kotimainen maatalous tulevaisuudessa menestyy.

MATTI PERÄLÄ

Työhyvinvointi kuntoon asiantuntijoiden yhteistyöllä

Rodeo / Tero Sivula

Maatilan työ ei kuormita pelkästään fyysisesti, vaan myös henkisestä hyvinvoinnista on muistettava pitää huolta.

Maatalouden työterveyshuollon olennainen osa on tilakäynti. Asiantuntijoiden yhteistyö takaa parhaat ratkaisut yrittäjän hyvinvoinnin parantamiseksi ja ylläpitämiseksi.

Työterveyshoitaja tai fysioterapeutti tarkastelee työoloja, tapaturmariskejä, ergonomi-aa, ensiapuvalmiutta ja muita tilan asioita oman ammattinsa näkökulmasta.

Melun, valaistuksen tai ilmanvaihdon ongelmat tarkistetaan mittauksin sekä keskustellaan suojaimien tarpeesta ja käytöstä.

Maatalouden asiantuntija arvioi työhön liittyviä riskejä, selvittää työn altistavia ja kuormittavia tekijöitä sekä tapaturmavaaroja. Hän antaa korjaus-ehdotuksia ja ratkaisuja niiden vähentämiseksi tai poistamiseksi.

"Tilakäynneillä arvioidaan riskejä, jotka itseltä jäävät helposti havaitsematta. Nämä asiat voivat liittyä esimerkiksi työmäärään, elämäntilanteen muutokseen, tilan talouteen ja sitä kautta omaan jaksamiseen sekä henkiseen hyvinvointiin", ProAgria Oulun maaseutuneuvonnan vastaava **Virpi Huotari** sanoo.

PIENILLÄKIN muutoksilla voi helpottaa työtä, mutta etenkin isommissa ratkaisuissa maatalouden ja prosessien tuntemus on tärkeä apu.

ProAgria Oulun työterveyshuollon palveluvastaava **Liisa Lehikoinen** muistuttaa, että tilakäynnillä havaittujen epäkohtien jatkoystö ja syy-seuraus-suhteiden selvittäminen auttavat havaitsemaan, mistä epäkohdat johtuvat ja mitä muutoksia tilalla voitaisiin järkevästi toteuttaa.

"Esimerkiksi pilaantuneesta rehusta kaikki voivat nähdä homeen, mutta mistä home johtuu, miten sen kanssa toimitaan ja mitä olisi tehtävä homeen estämiseksi jatkossa."

Tilakäynnin perusteella syntyvät

ratkaisu- ja kehittämisehdotukset otavat huomioon tilakokonaisuuden sekä yrittäjän terveyden ja hyvinvoinnin. Yrittäjä saa kirjallisen palautteen ja kehittämisehdotukset työolojen parantamiseen

Tilakäynti on asiantuntijoiden yhteistyötä

Työterveyshoitajalta

- näkemystä ja tietoa työoloista terveyden näkökulmasta
- neuvontaa ja ohjausta: ergonomia, altistuksen ja kuormituksen vähentäminen
- ensiapuvalmiuden varmistaminen

Maatalouden osajalta

- konkreettiset ehdotukset työprosessien ja -vaiheiden kehittämiseen
- uusinta tietoa työtä keventävistä laitteista ja teknologiasta
- laaja-alainen kokemus käytännön muutosten tueksi
- tietoa mistä mittaustulokset johtuvat ja ehdotuksia asioiden ratkaisemiseksi
- tarvittaessa asiantuntijaverkoston tuki
- talouden näkökulma ratkaisujen arviointiin

NÄKÖKULMA

Muutoksen keskellä

Maailma ympärillämme muuttuu koko ajan. Talouden ongelmat Euroopassa ovat olleet viime aikoina näkyvästi esillä. Välillä tulee mieleen, onko tarkoituksellista pyörittää Kreikan tukemista viikosta viikkoon uutisaiheena. Samaan aikaan kotimaan politiikkaa viedään läpi meitä paljon lähempänä olevia asioita.

Uusi hallitus on päättänyt keskittyä kaupunkien kehittämiseen. On helppo ajatella, että kuntarakenteen myllerryksen sekä erityisesti maatalouteen ja maaseudun asukkaisiin koskevien leikkausten takana on halu ajaa kaikki suomalaiset niin sanottuihin kasvukeskuksiin.

HALLITUKSEN maatalouteen kohdistamat leikkausaiheet ovat käsittämättömiä, koska samaan aikaan erityisesti lihantuotannon kannattavuus on todella heikoilla. Juuri nyt olisi tarpeen tukea suomalaista tuottajaa, jotta voimme tulevaisuudessakin syödä lähiruokaa.

Kansallisten tukien leikkaamisen suunnittelu ja samaan aikaan aloitettavat neuvottelut komission kanssa tulevasta tukiratkaisuista ovat mahdollisimman huono yhdistelmä.

Investointeihin käytettävän Makeran alasajo ja viljelijöiden neuvonnan leik-

kaukset soveltuvat todella huonosti tilanteeseen, jossa tilojen olisi kehitettävä toimintaansa selvitäkseen markkinoiden tuomista haasteista. Hallitus ei pelasta Suomen kansantaloutta sillä, että se vie perustan kannattavalta elintarviketuotannolta.

MUUTOKSEN keskellä on kuitenkin syytä katsoa riittävän kauas eteenpäin. Maailman väkiluku kasvaa huimaa vauhtia ja ruoantuotantoon käytettävä maa-ala ei jatkossa riitä.

Kaiken järjen mukaan jokaisen kansalaisistaan huolehtivan valtion tulisi turvata oma ruoantuotantonsa. Enpä usko, että Kiina tai Etelä-Korea hankkisi aktiivisesti viljelysmaata Afrikasta, elleivät ne näkisi tulevaa tilannetta ruoantuotannon kannalta vakavana riskinä. Tarvitsemme jatkossakin kaiken viljelykelpoisen maan ruoantuotantoon. Tämä on meidänkin hyvä muistia.

TUOTTAJALIITTO tulee puolustamaan pohjoissuomalaisen tuottajan asemaa. Pidämme huolta siitä, ettei maatalouden ja maaseudun merkitys pääse unohtumaan julkisessa keskustelussa.

Olemme aktiivisesti yhteydessä poliittisiin päättäjiin ja eri sidosryhmien edustajiin, jotta voimme viedä omia ajatuksiamme mukaan yhteiskunnalliseen

HARRI PELTOLA

päätöksentekoon. Etuja voi valvoa vain toimien aktiivisesti ja näkyen eri tavoin yhteiskunnassa.

KULUTTAJATYÖ on tärkeä osa niin liiton kuin yhdistystenkin toimintaa. Kun luomme positiivista kuvaa pohjoissuomalaisesta ruoantuotannosta, voimme vaikuttaa usein tehokkaimmalla tavalla. Tämän päivän kuluttajat ovat todella kiinnostuneita ruoan alkuperästä. Tähän kiinnostukseen meidän on vastattava avoimuudella ja järjestämällä mahdollisuus vierailuilla tiloilla.

Jotta voimme jatkossakin tarjota suomalaisille hyvää ja laadukasta ruokaa, meidän on huolehdittava tuotannon kannattavuudesta. Viljelijöiden ja muiden yrittäjien on saatava riittävä tuotto toiminnastaan. Ilman sitä ei ole suomalaista ruoantuotantoa.

Harri Peltola on MTK-Pohjois-Suomen puheenjohtaja.

UUTIS Jyvät

JULKAISIJA

Maataloustuottajain Pohjois-Suomen Liitto - MTK-Pohjois-Suomi
www.mtk.fi/liitot/pohjoissuomi/

PÄÄTOIMITTAJA

toiminnanjohtaja
Matti Perälä
puh. 020 413 3501, 0400 316 115
matti.perala@mtk.fi

TOIMITUS

Viestintä-Karttimo
Kiviniemen rantatie 9
90810 KIVINIEMI
puh. 040 526 4880
ella@karttimo.fi

TAITTO

Mari Lähteenmaa

PAINOPAikka

Joutsen Media

Edunvalvontaan kenttää kuunnellen

Loppukesällä työnsä MTK-Pohjois-Suomessa aloittanut Matti Perälä on ottanut toiminnanjohtajan pestiä haltuun tuottajia ja sidosryhmiä kuunnellen. Jäsenistön tunnot tulevat kuulluksi myös edessä olevalla syyskokouskierroksella.

Ouluun hän siirtyi Seinäjoelta Maa-seutuviraston interventio- ja tuontiyksikön ylitarkastajan paikalta. Aiempaan työtaustaan kuuluvat muun muassa projektitutkijan tehtävät Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksessa.

”Päätin hakea MTK-Pohjois-Suomen paikkaa, kun liiton alueella viljelevä serkkuni kertoi asiasta. Viljelijöiden edunvalvonta on mielenkiintoinen ja haastava työskä.”

Matti Perälä on koulutukseltaan agronomi ja maatalous- ja

metsätieteiden maisteri. Pääaineenaan hän opiskeli maatalouspolitiikkaa.

ENTUDESTAAN kauha-valaisjuurinen Matti Perälä tunsii parhaiten Pohjois-Pohjanmaan eteläiset kunnat Nivalan ja Haapajärven. Ja tietysti Tyrnävän, sillä eteläpohjalaisella kotitilalla viljellään perunaa.

Tilan noin 72 hehtaarin peltoalasta viljellään tänä vuonna perunaa 30 hehtaarilla. Sadosta kaksi kolmannesta menee ruokaperunaksi ja loput tärkkelysteollisuudelle. Muita viljelykasveja ovat muun muassa kumina ja rypsi.

”Viljelystä vastaa pääasiassa isä, itse olen mukana mahdollisuuksien mukaan. Varsinkin nyt uuteen työhön kiinni pääsemisen vaatii aikaa.”

BUDJETIN valmistelu on yksi uuden toiminnanjohtajan ajankohtaisista tehtävistä.

”Kunnossa oleva talous on avainasia, oli kyseessä yhdistys tai maatila. Hallituksen ensi vuoden tulo- ja menoarvioesitys onkin maaseudun kannalta

huolestuttavaa luettavaa”, Matti Perälä sanoo.

Ensi vuodeksi on suunniteltu radikaaleja leikkauksia, veronkorotuksia ja kustannusten nousua ruokaketjun raaka-ainetuotantoon, maaseutuyrittämiseen ja metsätalouteen. Leikkaukset koskettavat nuoria, juuri investoivia maaseudun yrittäjiä sekä erityisesti työsidonnaista kotieläintuotantoa.

”Ei ole viisasta leikata etenkään vapaaehtoisia EU-tukia, koska se heikentää Suomen mahdollisuuksia saada uudella rahoituskautella riittävästi EU-rahoitusta maatalous- ja rakennepolitiikkaan.”

Myös opiskelupaikkojen ja neuvonnan leikkaukset tuntuvat maaseudulla monin tavoin.

EPÄVAKAA taloustilanne on myös edunvalvonnan haaste.

”Tilat tekevät sukupolvenvaihdoksia ja isoja investointeja. Isännät ja emännät tarvitsevat valintoihinsa parasta mahdollista tietoa ja tukea”, Matti Perälä pohtii.

Maailmalla ravittavien ihmisten määrä kasvaa. Samaan

Ella Karttimo

Matti Perälä kannustaa maaseudun nuoria kouluttautumaan sekä viljelijöitä satsaamaan osaamiseen ja tilojen väliseen yhteistyöhön.

aikaan suomalaiset kuluttajat ovat heränneet vaatimaan lähiruokaa, jonka alkuperän ja tuo-

tanto-olosuhteet he tuntevat.

”Tätä kehitystä pitää tukea ja lähellä tuotetun ruuan saantia

turvata. Nyt esitetyt leikkaukset ovat kyllä ristiriidassa tämän kehityksen kanssa.”

**ERIKOISASIAANTUNTIJA
TARJOAA AINA
PARASTAAN**

Raisio on ruokintaan keskittynyt erikoisasiantuntija.

Toimimme tuottajan parhaaksi laatimalla entistä parempia reseptejä ja etsimällä ratkaisuja tuotoksen ja tuloksen parantamiseksi.

www.rehuraasio.com

TUTUSTU AARTEESEEN!

TILAA
kestotilauksena
6 kk (5 lehteä)
vain 24,90 €
(norm. 34,90 €)

LEHTI METSÄSTÄ.

METSÄ • LUONTO • JUURET • KOTI •
RUOKA • HYVINVOINTI • OMA TALOUS

Tutustu! Tilaa itsellesi AARRE-lehti edulliseen tutustumishintaan 6 kk (5 lehteä) vain 24,90 €. Tilaus on kesto-tilaus, joka jatkuu 5 lehden jaksossa voimassa olevaan normaalihintaan (nyt 34,90 €) niin kauan kuin itse haluan. Aarre ilmestyy 10 kertaa vuodessa.

- ▶ Soita: 020 413 2277 (ark. klo 8–16)
- ▶ Netissä: www.aarrelehti.fi/tarjous • Tilaukset: A1072
- ▶ Tekstiviestillä: Lähetä viesti AR A1072 ETUNIMI SUKUNIMI LÄHISOITE POSTINRO POSTITOIMIPAIKKA numeroon 16124.

Normaali tekstiviestin hinta. Palvelu toimii Dna:n, Elisän, Soneran ja Saunalahden liittymissä. Tarjous on voimassa 30.11.2011 asti ja koskee kotimaan tilauksia.

**MTK-
Pohjois-Suomi
Facebookissa.**

**Liity faniksi
ja osallistu
keskusteluun!**

**Kotimainen
ruoka
tuo
leivän
moneen
pöytään.**

Kilpailukykyä maaseutuyrityksiin

Työssä jaksaminen, osaamisen lisääminen, uusien toimintamallien ja yhteistyömahdollisuuksien hyödyntäminen sekä yritys rakenteiden kehittäminen. Näihin teemoihin pureutuu Kainuussa ja Pohjois-Pohjanmaalla MTK-Pohjois-Suomen aloittama Maaseutuelinkeinojen kehittämisen tiedotus-, koordinaatio- ja aktivointihanke.

Ella Karttimo

Anita Mäkipelto ja Kari Tervonen kertovat hankkeen mahdollisuuksista muun muassa MTK-yhdistysten syyskokouksissa. He toivovat viljelijöitä ja maaseutuyrittäjiä toiveita ja palautetta siitä, mitkä asiat heille ovat juuri nyt tärkeitä.

Hankkeen tavoitteena on maaseutuyritysten toimintaedellytysten ja kilpailukykyyn vahvistaminen tiedottamisen ja koordinoimisen sekä alan toimijoiden ja hankkeiden aktivoimisen avulla.

”Hanke haluaa vahvistaa ja monipuolistaa maaseudun elinkeinoja sekä edistää maaseutuyritysten toimintaedellytys- ja kilpailukykyä molemmissa maakunnissa”, hankevetäjä **Anita Mäkipelto** sanoo.

Heinäkuussa Pohjois-Pohjanmaalla työnsä aloittanut Anita sai syyskuussa kumppanikseen maaseutukoordinaattori **Kari Tervosen**, joka edistää hankkeen tavoitteita Kainuun maaseutuelinkeinojen teemaohjelman viitoittamalla tiellä. Heillä molemmilla on vahva hankke- ja maataloustausta.

”Hankkeita on paljon, ja rahoitusviikkokko ja tiedon tulva niiden ympärillä valtava. Tätä tietoa kokoamme ja välitämme maaseudun yrittäjille. Jokainen voi sitten mielessään miettiä, mistä hänen yrityksensä voisi hyötyä”, Kari Tervonen pohtii.

EU-HANKKEET ovat keskeinen väline maaseudun kehittämisessä. Haasteena on kuitenkin hankemaaailman ja tiedon pirstaleisuus.

”Hankkeiden alueelliseen koordinoimiseen, verkostojen luomiseen ja tiedottamiseen on suuri tarve”, Anita Mäkipelto kertoo.

Tiedotus-, koordinaatio- ja aktivointihanke kumppaneita ovat alueen kunnat ja muut maaseutuyrittäjäyhtiöt

edistävät organisaatiot, maaseutuelinkeinojen parissa työskentelevät hanke-toimijat sekä maatilat ja niihin kytköksissä olevat maaseutuyritykset.

”Pyrimme kokoamaan ja aktivoimaan niiden välisiä verkostoja. Pohjois-Pohjanmaalla työ painottuu myös rahoitus- ja tukimahdollisuuksista tiedottamiseen.”

Työssä jaksaminen on yksi hankkeen neljästä teemasta, jolle hankkeistusta suunnataan.

”Yrittäjien jaksaminen on tällä hetkellä keskeinen asia. Meidän tehtävänä on kuunnella viljelijöiden ajatuksia ja mieltä vaihtoehtoja. On hyvä muistaa, että elämässä pitää olla muutakin kuin työ”, Kari Tervonen pohtii.

TIETOA maaseutuyrittäjyyden kehittämismahdollisuuksista ja hankkeen

hyödyntämisestä on luvassa muun muassa infotilaisuuksissa.

”Yhteistyötahoille ja kunnille välitämme tietoa maataloutta ja maaseutua koskevista poliittisista muutoksista, maaseutuyrittämisen eri toimialojen seurannasta ja maaseudun kehityksen tilasta. Tietoa tarvitaan lisäksi hankkeiden suunnitteluun ja hankehakemusten valmisteluun. Tärkeitä ovat myös hankkeiden välinen yhteydenpito ja hanketoimijoiden kokoontumiset”, Anita Mäkipelto lisää.

Maaseutuelinkeinojen kehittämisen tiedotus-, koordinaatio- ja aktivointihanke tekee myös selvityksiä, järjestää teemaseminaareja ja opintomatkoja sekä ohjaa yrittäjiä palvelujen ääreen rahoitus-, kehittämis- ja investointisuunnitelmissa.

Maaseutuelinkeinojen kehittämisen tiedotus-, koordinaatio- ja aktivointihanke

- Hallinnoija MTK-Pohjois-Suomi ry
- Toteutusaika vuoden 2013 loppuun saakka
- Kohdealue Pohjois-Pohjanmaa ja Kainuu
- Rahoittajana Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto, Kainuun ELY-keskus
- Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelma 2007-2013, maa- ja metsätalouden kilpailukykyyn parantaminen -toimintalinja

Hankevetäjä **Anita Mäkipelto** (Pohjois-Pohjanmaa) puh. 0400 218 720, anita.makipelto@mtk.fi
maaseutukoordinaattori **Kari Tervonen** (Kainuu) puh. 040 354 2044, kari.tervonen@mtk.fi

EU:n komission tavoitteet ja keinot ristiriidassa

MTK:n mielestä komission esityksessä ei kiinnitetä riittävästi huomiota maataloustuotannon kannattavuuden ja viljelijöiden tulojen turvaamiseen. MTK pitää komission uusia ympäristövaatimuksia suoran tuen ehtoihin Suomelle huonosti soveltuvin.

Suomalaiset viljelijät ovat jo laajasti sitoutuneet ympäristösuojeluun. Uudet maatalouspolitiikan viherryttämis ehdot vain lisäävät viljelijöihin kohdistuvaa byrokratiaa ja maataloustuotannon kustannuksia.

Komission tänään julkaisemien lakiehdotusten mukaan esimerkiksi viherryttämiseen liittyvän kolmen kasvin viljelyvaatimus on vaikea toteuttaa Suomen pohjoisissa oloissa.

MTK pitää myös erityisten ekologien alueiden, kuten kesannon, lisäämistä kyseenalaisena. Ehdotus soittaa voimakkaasti maailmanlaajuisesta ruoantuotannon kasvutarvetta ja eurooppalaisen tuotannon kilpailukykyä vastaan. Ruoantuotannossa tarvitaan vihreää kasvua, ei lisää rajoitteita ja byrokratiaa.

MTK pitää komission esityksessä myönteisenä sitä, että viljelijöiden heikko asema elintarvikeketjussa on tunnustettu. Tuottajien neuvotteluasemaa pyritään parantamaan ja lisäämään mahdollisuuksia muodostaa tuottaja- ja toimialaorganisaatioita kaikille maataloustuotesektoreille. Tätä komissio esittää myös tuettavaksi maaseudun kehittämisvaroilla.

KOMISSION esityksen mukaan tuotantoon sidotut tuet ovat jatkossakin tarpeellisia tuotannon säilyttämi-

seksi koko unionin alueella. Tällä on suuri merkitys Suomessa, jossa maatalouden tuotantokustannukset ovat korkeat pohjoisesta sijainnista johtuen. Myös Suomen pysyminen kokonaan luonnonhaittakorvauksen piirissä näyttää todennäköiseltä.

Komissio esittää sokerin tuotanto-kiintiöistä luopumista vuoden 2015 syksyllä. Tämä vaarantaa Suomen sokerituotannon jatkuvuuden ja keskittää tuotannon EU:n parhaille tuotantoalueille. Tämä on voimakkaasti ristiriidassa monipuolisen maataloustuotannon säilyttämisen kanssa koko EU:ssa.

MTK muistuttaa, että komission tulevaa maatalouspolitiikkaa koskevien esitysten lopullinen toteuttaminen riippuu ratkaisevasti EU:n tulevasta rahoituspäätöksistä. EU tarvitsee edelleenkin vahvaa maatalouspolitiikkaa, jonka rahoituksen on oltava vähintään nykyisellä tasolla. Nyt politiikan sisältöä joudutaan kuitenkin arvioimaan ilman tietoa käytettävissä olevasta rahoituksesta.

YHTEISEN maatalouspolitiikan kulmakivenä on korkealaatuisen ruuantuotannon turvaaminen myös Suomen kaltaisissa epäsuotuisissa olosuhteissa, MTK korostaa.

EU:n tulevaa maatalouspolitiikkaa koskeva esitys ei sisällä riittävästi selkeitä toimenpiteitä, joilla varmistettaisiin Suomen maatalouden tulevat toimintaedellytykset. Uudistus ei siten poista tarvetta kansallisten järjestelmien säilyttämiselle.

PUHEENAHE

Mihin menet MTK?

Ympäriöivässä yhteiskunnassa ja jäsentiloilla tapahtuvat muutokset asettavat uusia vaatimuksia edunvalvontaan sekä jäsen-suhteiden ja -palvelujen hoitoon. Aleneva jäsenmäärä asettaa omat taloudelliset rajoitteensa: kuinka jäsenpalvelujen taso ja määrä pystytään saavuttamaan muuttuvassa tilanteessa.

Myös metsänomistajien tietoisuuden lisääminen järjestön edunvalvonnan ja jäsenpalveluiden tarjoamisesta on yksi tulevaisuuden toiminnan tärkeä painopiste.

”MTK on etujärjestö, joka edistää jäsentensä taloudellista ja sosiaalista hyvinvointia sekä maaseutuarallisuuden kestävää, taloudellista käyttöä ja hoitoa.”

Näin määritellään järjestön edunval-

vonta- ja jäsenpalvelutehtävät. Mitä se pitää käytännössä sisällään ja miten päämäärä on mahdollista saavuttaa? Näistä asioista on kyse, kun valtuuskunnan toimeksiannosta MTK:n organisaatiota kehitetään vastaamaan tulevaisuuden muutoksiin.

MTK:n johtokunta on viime keväänä hyväksynyt rakennetyöryhmän esityksen pohjalta kaksi vaihtoehtoista organisaatiomallia, joihin sisältyvät selvitykset hallintomallista ja jäsenyydestä. Oman lisämausteensa suunnitteluun tuo yhteiskunnallinen keskustelu metsänhoitoyhdistysten roolista järjestössä ja metsäneuvonnassa.

Valmistellut mallit ovat:

- Kolmiportainen alueorganisaatiomalli, jossa Keskusliiton lisäksi toimi-

vat alueelliset MTK-liitot ja paikalliset yhdistykset. Alueelliset liitot koostuvat nykyisistä maataloustuottaja- ja metsänomistajaliitoista.

• Kaksiportainen organisaatiomalli, jossa nykyiset tuottajaliitot ja metsänomistajien liitot siirtyvät Keskusliiton alueorganisaatioksi, ja nykyiset yhdistykset jatkavat toimintaansa nykymuotoisesti.

Lisäksi MTK:n tuottajaliitot ovat tuoneet esille niin sanotun evoluutiomallin, jossa toiminta jatkuu nykymuotoisessa organisaatiossa siten, että maataloustuottaja- ja metsänomistajaliittojen yhteistyötä tiivistetään.

ESITETTYJEN mallien pohjalta järjestetään alueellisia seminaareja, joissa liitoille lähetettyjen ennakotehtävien

perusteella mietitään eri organisaatiomallien toiminnallista rakennetta ja jäsenpalvelujen kehittämistä nimenomaan käytännön näkökulmia korostaen.

Kukin liitto on tarkastellut omia taloudellisia resurssejaan ja talouden kehittymistä tulevaisuuden varalle sekä omia toiminnan painopisteitä ja erityisiä kehittämiskohteita. Lisäksi liittojen yhteistyötahot on kartoitettu ja mietitty yhteistyötahojen lisäämisen mahdollisuuksia.

MTK-Pohjois-Suomi on ollut aktiivinen toimija ja järjestön kehittäjä Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun tuottajaliittojen yhdistymisen kautta. Tältä osin johtokunta on linjannut, ettei alueella ole suuria tarpeita organisaatiomuutoksiin.

Sen sijaan yhteistyön lisääminen ja syventäminen Pohjois-Suomen Metsänomistajien Liiton kanssa on tarpeen, jot-

JARI AHLHOLM

ta yhteinen edunvalvonta tehostuisi ja jäsenpalveluita voitaisiin parantaa.

Lähivuodet osoittavat, mihin suuntaan MTK:n organisaatiota kehitetään järjestön tavoitteet kirkkana mielessä.

Jari Ahlholm on MTK-Pohjois-Suomen varapuheenjohtaja.

Suomalainen ruoka kiinnostaa kuluttajaa

ANNI-MARI SYVÄNIEMI

Lopetetaan kiistely käsitteistä, pistetään viisaat päät yhteen ja mietitään, miten meidän kannattaa yhdessä toimia. Lähtökohta on hyvä: suomalainen kuluttaja on kiinnostunut nauttimaan ja käyttämään hyvää Suomessa tuotettua ruokaa.

Suomen ruokakulttuuririntamalla on ollut viime aikoina kovin vilkasta. Tuoreimpia ruoka-alaan liittyviä isoja asioita ovat esimerkiksi uuden hallituksen luomu- ja lähiruokaohjelmat. Ne jatkavat edellisen hallituksen suomalaisen ruokakulttuurin edistämishankkeita.

Pohjoismaisella tasolla ministerineuvoston Ny Nordisk Mat -hanke aloitti vuosi sitten toisen nelivuotiskautensa ja pian Helsingin yliopisto saa Suomen ensimmäisen ruokakulttuurin professorinsa.

Koko maa on täynnä ruokaan, ruokakulttuuriin, lähiruokaan ja elintarvikeviihtyvyyteen liittyviä hankkeita. Tuntuu, että koko ajan syntyy uusia suomalaisia ruokaa tarjoavia ravintoloita, joiden kilpailuvalttina on lähellä tuotettu ruoka. Erilaiset maatilamyymälät ja suoramyyntipisteet, luomuruoan internetkaupat ja vastaavat kasvattavat suosiotaan samoin kuin yksittäisten kuluttajien muodostamat ruokapiirit.

Kouluruoasta keskustellaan ja sen puolesta kampanjoidaan. Ruokaliiketoiminnassa siis tapahtuu ja ilmassa oleva innostus on saanut elintarvikealan toimijoita yhdessä pohtimaan ruokakulttuurin ja koko ruokabisneksen sisältöä, vahvuuksia ja kehittämistarpeita.

MTK:n ruokakulttuuriasiamies Anni-Mari Syväniemi ja keittiömestari Markus Maulavirta innostivat suomalaisia pohtimaan lähiruuan merkitystä heinäkuussa SuomiAreenan kansalaistorilla.

SUOMALAISEN kuluttajan toive, valinnanvara, haastaa koko ruokaketjun: tuotantopanosteellisuuden, alkutuotannon, jalostuksen, ruokapalvelut ja kaupan erilaistamaan valikoimiaan ja tuomaan kuluttajalle uusia kiinnostavia ruokatuotteita. Keski- ja eteläsuomalaisien määrä vähenee ja kuluttajaryhmät erilaistuvat voimakkaasti. Kuluttajat haluavat tietoa ruoan tuotantotavoista, vastuullisuudesta, eläinten hyvinvoinnista, ympäristön huomioonottamisesta, ruokavalioista tai hankintakanavista.

Tarvitsemme tulevaisuudessa entistä enemmän monimuotoista ja monipuolista tuotantoa ja ruoan tarjontaa. Samalla tavalla meidän on ruokaketjun joka osassa oltava valmiita kertomaan avoimesti kuluttajaa kiinnostavista asioista.

Kuluttajien vaatimat lähi-, sesonki- ja luomuruoka sekä pienten elintarvikejalostajien tuotteet tuovat uudenlaisia liiketoimintamahdollisuuksia maaseudun yrittäjille ja maatalousyrittäjille. Aitousmerkit korostuu entisestään, ja

siitä tulee kertoa selkeästi kuluttajalle.

LÄHI- JA LUOMURUOAN markkinoille pääsy on tuntunut aika hankalalta. Yksi ongelma on se, että me suomalaiset kiistelemme siitä, mitä se lähiruoka oikein on.

MTK määritteli lähiruoan viime keväänä seuraavasti: Lähiruoka on tuotetta, mahdollisimman lähellä tuotettua suomalaista ruokaa, jonka alkuperä, tuottaja ja valmistaja tiedetään.

MTK:n lähiruokamäärittelmä

”Lähiruoka on tuotetta, mahdollisimman lähellä tuotettua suomalaista ruokaa, jonka alkuperä, tuottaja ja valmistaja tiedetään.”

Tähän lisäisin vielä, että lähiruokajatkajissa oleellista on huomioida juuri paikallinen ulottuvuus – lähiruoka on hyvin usein omalla alueella tuotettua ja käytettyä ruokaa. Oma alue vaihtelee aina kylästä kuntaan, maakuntaan ja koko Suomen maahan, ruuan saatuuden mukaan.

RUUAN TUOTTAJAT, kauppa, kuluttaja ja jopa julkinen sektori ovat osoittamassa kasvavaa kiinnostusta kuunnella kuluttajaa.

Onko kauppa ollut riittävän aktiivinen lähi- ja luomuruoan saamisessa valikoimiin? Olisiko ruoan tuottajien tuotteissa tai toimintatavoissa esimerkiksi markkinoinnin suhteen kehitettävää? Miten logistiikka on taipunut lähiruuan vaatimuksiin? Kuinka julkisissa ruokapalvelukilpailutuksissa on huomioitu lähialueen mahdollisuudet osallistua tarjouskilpailuihin?

Erilaisten selvitysten mukaan juuri tuottajien välinen yhteistyö, markkinointi ja logistiikka ovat kipupisteitä, kun lähiruokaa halutaan saada suomalaisen kuluttajan ulottuville.

Heitänkin lähi- ja luomuruoka-haasteen koko ruokaketjulle tuottajista kauppaan ja kuntiin. Meidän on toimittava yhteistyössä uusien tuotteiden kehittämiseksi ja saamiseksi kuluttajan ulottuville sekä kerrottava ruokaketjun toimintatavoista kuluttajalle.

Anni-Mari Syväniemi on MTK:n ruokakulttuuriasiamies.

Luomulihaa Nivalasta etelän ruokapiireille

Nivalan Töllinperällä luomulihaa tuottava Roinilan tila on löytänyt asiakaskuntansa eteläisen Suomen ruokapiireistä.

Maidontuotantoon aiemmin keskittyneet Hilikka ja Markku Poikkimäki hankkivat ensimmäiset emolehmiänsä 1990-luvun lopulla. Vuosien varrella lypsylehmät ovat vaihtuneet Hereford-pihvikarjaksi. Emolehmiä on tätä nykyä noin 30, joiden lisäksi on kasvamassa nuorta karjaa.

Peltojen lisäksi myös eläimet siirtyivät luomuun kuutisen vuotta sitten. Luomulihan myynti alkoi keväällä 2010. Sitä ennen Roinilan tila oli keskittynyt jalostuseläimien kasvattamiseen.

Markku Poikkimäki sanoo luomulihan kysynnän kasvaneen tasaisesti. 90 prosenttia lihasta menee Etelä-Suomen ruokapiireille, mikä on ollut nivalalaiselle luomulihan tuottajalle mahdollisuus ja myös yllätys.

”Kun tulee tarpeeksi isoja tilauksia, lihaa voidaan toimittaa jonkin verran myös lähiseudulle. Suoramyyntiä tilalta emme ole harkinneet, koska kysyntä on niin pientä ja tuoreen lihan myynti vaatisi monenlaisia järjestelyjä.”

LUOMULIHAN myynti tuo Markku Poikkimäen mielestä yhden lisämausteen arjen pyöritykseen. Tilalta lähtee tällä hetkellä teurastamoon neljä eläintä neljästä vuodessa.

”Sitäkin on pohdittu, pitäisikö myyntiä tihentää. Pienimuotoisuus on kuitenkin myös vahvuus, joka viehättää asiakaskuntaamme. On tärkeää, että kaikilla ketjun toimijoilla on kasvat.”

Roinilan Hereford-karja menee teurastettavaksi Savo-Karjalan Lihaan, josta liha kuljetetaan leikkattavaksi Huittisiin ja edelleen asiakkaiden kylmäpisteisiin. Pohjois-Suomesta ei ole löytynyt luomulihaa käsittelevää leikkaamoita.

”Pienelle toimijalle on avainasia, että ketjun kaikilla toimijoilla on yhteinen intressi. Haastavinta ovat olleet kylmäkuljetukset. Asiakkaalta vaaditaan joustavuutta, kun toimituksia ei voi luvata tietynä päivänä ja kellonaikana.”

Katkeamaton kylmäketju ja lyhyt säilytysaika asettavat ruokapiireille omat haasteensa, niinpä kaikki haluaa lihaa tuotteisiinsa.

”Emme voi myöskään kilpailla hinnalla, sillä suomalainen käsityö maksaa. Laadusta ei ole kuitenkaan reklamoitu kertaakaan”, Markku Poikkimäki sanoo.

Hilikka ja Markku Poikkimäen luomutilan Hereford-emolehmiä ovat niittäneet mainetta myös jalostuseläiminä.

Seija Krapu

Aitan ylimääräinen johtokunnan jäsenet Päivi Sivonen (vasemmalla), Terhi Kortelainen, Liisa Karjalainen, Heikki Perhovaara, Vesa Keränen, Eero Schoderus ja Seppo Tuhkanen.

Kajaanin tuottajat tekevät peeärrää lähiruuan puolesta

Maatalouden puolesta puhuminen on MTK-Kajaanin toimijoille mieluisaa. Kuluvan vuoden tapahtumissa otsikoihin on nostettu lähellä tuotettu ruoka.

Maatalouden pr-työ on näkynyt käytännössä jo useana vuonna järjestettyjen Päivä maalla -tapahtumien kautta. Myös Seppälän maalaismarkkinat ovat tarjonneet hyvän tilaisuuden kohdata kaupunkilaisia ja lähialueen kuluttajia.

Tämänsykyisillä Seppälän maalaismarkkinoilla ykkösasia oli lähiruoka. Yhdistys järjesti arpajaiset, joiden palkintoina oli kainuulaista lähiruokaa kuten perunoita, porkkanoita, tuorekurkkuja, kyyttölihaa, omenoita, leipää ja termimaitoa.

”Möimme 600 arpaa. Enemmänkin olisi mennyt, mutta emme osanneet varautua noin suureen suosioon, kun ensimmäistä kertaa järjestimme”, sihteeri **Päivi Sivonen** kertoo.

”Lisäksi osallistumme ajankohtaisiin kampanjoihin, kuten tämän vuoden keväällä Tiedätkö ruokasi alkuperän?

-teemaan yhteistyössä Vuolijoen yhdistyksen kanssa”, puheenjohtaja **Terhi Kortelainen** lisää.

YHTEISTYÖ lähilyhdistysten kanssa on lisääntynyt viime aikoina. Sen kajaanilaiset ovat kokeneet kaikin puolin hyödylliseksi tavaksi toimia. Tämänsykyisiä Seppälän maalaismarkkinoita he järjestivät yhdessä Sotkamon ja Paltamon tuottajayhdistysten kanssa.

”Itse olen hoitanut jo parin vuoden ajan sekä oman että Paltamon yhdistyksen sihteerin tehtäviä. Vuolijoen kanssa olemme jo pitempään viritelleet yhteistoimintaa, kuten yhteispalavereita ja tiedotuslehden tekoa. Yhden pikkujoulutkin olemme järjestäneet”, Päivi Sivonen kuvaa.

KYMMENEN vuoden ajan MTK-Kajaani on vastannut Paltaniemellä poltettavasta pääsiäiskokosta. Tapahuma on vakiinnuttanut paikkansa ja houkutteli tänäkin vuonna paikalle satoja ihmisiä.

Kokon syttymistä odotellessa tarjolla on ollut eri vuosina muun muassa hoiakkakyytiä, poniratsastusta ja mönkijäajelua sekä nännikomit tonkkaan-kisailua. Kahvi, makkarat ja muurin-pohjaletut ovat tehneet kauppansa.

MTK-Kajaanin vuosittain järjestämä pääsiäiskokkotapahtuma houkuttelee Paltaniemelle satoja katsojia.

Yhdistyksen uusia toimintamuotoja oli keväällä järjestetty Rodoksen matka, joka houkutteli mukaan 23 lähtijää. Vuosi sitten kokeiltu tupailta veti sekkin yllättävän paljon väkeä.

”Kevät- ja syyskokouksista väki ei oi-

kein innostu, niinpä niissä osallistujia voisi olla enemmän. Toimijoita vastuupaikoille on kuitenkin saatu vielä ihan hyvin”, Terhi Kortelainen sanoo.

Vaihtelua ja virkistystä arkeen sekä toimijoille että jäsenille tarjoava tuotta-

jayhdistys on myös edunvalvoja. MTK-Kajaani on tehnyt viime aikoina työtä muun muassa avustuksen saamiseksi maksulliseen lomitukseseen Kajaanin kaupungilta.

Päivi Sivonen

Valmistettu Suomessa

YaraMila™

Tasapainoinen ja riittävä nurmen lannoitus on tuottava sijoitus. Ainoana lannoitevalmistajana olemme lisänneet tuotteisiimme seleeniä jo yli 25 vuoden ajan, karjan ja ihmisten terveydeksi. Yara valmistaa lannoitteet Suomessa suomalaisiin oloihin. Lisätietoja yara.fi ja farmit.net

Se+
YARA
Lannoiteseleeni
tukee luontevasti eläinten terveyden

Säästä energiaa ja euroja!

Miten paljon sinun tilallasi käytetään energiaa? Ja mihin?

Tilaa maatalon energiasuunnitelma. Sen avulla saat selville tilasi energiankulutuksen, mahdollisuudet energiansäästöön ja tuotantoon sekä arvion kannattavista ja tilallesi sopivista energiaratkaisuista. Vie kehityskohteet asiantuntijoidemme kanssa käytäntöön ja nauti säästöistä.

Kysy lisää!
www.proagria.fi/oulu
www.facebook.com/proagriaoulu

Maatalouden tukien leikkaus on väärää politiikkaa

Miksi hallitus kurittaa viljelijöitä taloudellisesti kahta kautta muihin kotitalouksiin verrattuna? MTK vetoaakin eduskuntaan leikkausten pyörtämiseksi sen käsitellessä valtion talousarviota syksyn aikana.

Keväällä muodostettu pääministeri Jyrki Kataisen hallitus sai vai-voim kootuksi hallitusohjelman, jota ei parhaalla tahdollakaan voi sanoa hyväksi viljelijöiden näkökulmasta.

Ristiriitaista on, että hallitus ohjelmasaan lupaa turvata ”kilpailukykyisen, kustannustehokkaan ja ympäristöystävällisen maatalouden ja erityisesti perheviljelmien tuotantoedellytykset”. Saman ohjelman liitteessä listataan maa- ja metsätaloussektorille 110 miljoonan euron menosäästöt ja aiheutetaan 20 miljoonan lisäkustannukset, kun vähennetään maatalouden energiave-ron palautusta.

MAATALOUDEN tukiin näistä leikkauksista kohdennettaisiin 40 miljoonaa, muihin maa- ja metsätalouden menoihin 50 miljoonaa ja lisäksi 20 miljoonaa kohteisiin, joilla ei ole välittömiä vaikutuksia viljelijöiden tuloihin.

Valtiovarainministeriö ja muut ministeriöt julkaisivat elokuussa esityksensä vuoden 2012 talousarvioksi. Tämän vuoden talousarvioon verrattuna VM esitti yhteensä 136 miljoonan euron alennusta maa- ja metsätalousministeriön pääluokan menoihin. Suoraan tukimenoihin ministeriö esitti runsaan 40 miljoonan pudotusta.

Yllättävintä oli, että myös EU:n osarahoittamaan luonnonhaittakorvaukseen esitettiin 28 miljoonan euron leikkausta. Tämä tukimuoto on yksi maataloutemme peruspilareista ja EU:n maatalouspolitiikan uudistuksessa Suomen tavoitteena on entisestään parantaa LFA-korvausta.

MTK piti luonnonhaittakorvaukseen kohdistuvaa leikkausta erittäin harkitsemattomana. Maatalousmäärärahojen alentaminen jo heti vuonna 2012 on myös väärää politiikkaa, koska todennäköisesti vasta

”Hallituksen pitäisi kiireesti etsiä keinoja vahvistaa tuotannon kannattavuutta ja viljelijöiden tuloja, mutta suunta on täysin päinvastainen.”

vuonna 2013 on tiedossa EU:n uudistetun maatalouspolitiikan sisältö ja Suomelle kohdentuva rahoitus.

Vasta tuolloin on mahdollista arvioida, millaiseksi kansallisen rahoituksen tarve muodostuu. Hallitusohjelmassakaan ei ole kirjattu maatalouden tukien leikkaamista vuodesta 2012 alkaen, vaan vasta vuonna 2015.

Hallituksen budjettiriihen tuloksista saadaan virallinen tieto sitten, kun keltainen budjettikirja luovutetaan 5.10. eduskunnalle. Nyt tiedetään se, että LFA-korvaus on jätetty hallituksen budjettikirjassa rauhaan, mutta sen tilalle hallitus on etsinyt muita maatalouden leikkauskohteita.

KANNATTAVUUS on heikkenemässä edelleen ja maatalouden eri tuotantosuunnat ovat kaikkien käytettävissä olevien mittareiden mukaan erittäin vaikeassa taloudellisessa tilanteessa. Perussyynä tähän ovat jatkuvasti kohoavat maatalouden tuotantopanosten hinnat ja varsinkin lihan osalta alhaiset tuottajahinnat.

Erityisen huono tilanne on jo kauan ollut sikataloudessa. Tämä on jo johtanut tilanteisiin, jossa lihasikalat on jätetty tyhjilleen kannattamattoman tuotannon vuoksi.

MTK:SSA ei löydy ymmärtämystä hallituksen nuivaan suhtautumiseen viljelijäväestöön ja heidän ongelmiinsa. Hallituksen pitäisi kiireesti etsiä keinoja vahvistaa tuotannon kannattavuutta ja viljelijöiden tuloja, mutta suunta on täysin päinvastainen.

Hallitus haarukoi vain tukien leikkauskohteita, vaikka tiedossa on hyvin, kuinka viljelijäkotitaloudet joutuvat samojen veronkiristysten ja elinkustannusten nousun kohteeksi kuin muutkin väestöryhmät.

Seppo Aaltonen on MTK:n Maatalouslinjan johtaja.

Suomalaisista

ruokaa, kiitos.

Suomalainen ruoka on maukasta, turvallista ja puhdasta.

Tammisten pihapiiri Raahen Arkkukarissa kuhisi uteliaita lapsia ja heidän vanhempiaan. Pihalla seisoivat traktoreita, Valion maitorekka, kaneja, sikoja, lemmikkieläimiä, hevosia. Oli poniratsastusta, puskutraktorikisaa ja pitkä jono kahvipisteelle.

Päivä maalla kiinnosti tuhansia

MTK:n Päivä maalla -tapahtumat Kainuussa ja Pohjois-Pohjanmaalla olivat jälleen menestys. Ne kiinnostivat erityisesti lapsiperheitä, jotka pääsivät tutustumaan tuottajan arkeen ja siihen, mistä ruoka omalle lautaselle oikein tulee.

Kuhmossa Akonlahden tilalla perinteinen heinäntekonäytös toi lapsuuden kesät mieleen. Yleisökin pääsi kokeilemaan seivästystä. Ponitalutusratsastus oli yksi päivän suosituimmista kohteista.

Kajaanin tapahtuma pidettiin Paltaniemi-päivien aikaan Immolan tilan pihapiirissä. Tarjoilut oli järjestetty savupirttikahvioon. Tapahtuman yhteyteen oli järjestetty myös kirppis. Myös Nännikummit tonkkaan -kisa kiinnosti kävijöitä.

Oulun seudun Päivä maalle -tapahtuma järjestettiin tällä kertaa Urpo ja Tuija Heikkisen maitotilalla Kempeleessä.

Puukauppaa ja metsäpalveluja

Syksy on parasta aikaa taimikonhoidolle ja sahatöille metsässä. Jos oman metsätilan kunto arveluttaa, kannattaa tilata paikallinen Metsäliiton ammattilainen arviointikäynnille metsään. Käynnin jälkeen saat ehdotuksen metsäsi hoito- ja korjuutoimista.

Metsäliitto toimii nyt aktiivisesti puukauppamarkkinoilla ja ostaa kaikkia puutavaralajeja. Oston kohteena ovat ensisijaisesti syksyllä korjattavat leimikot sekä metsäenergia.

Metsäliitto Osuuskunta
Oulun kaupunkitoimisto
Hallituskatu 25, Oulu
p. 040 164 0000

Luota viljavuustutkimuksen asiantuntijaan!

Perustutkimukseen sisältyy aina rikki (S) tai vaihtoehtoisesti natrium (Na).

MTK:n jäsenalennukset: 4% / 8%

Postitus 6,5 € (+alv 23 %) pakettikortilla tai asiakaspalautuksena

FINAS pätevyysalue: www.finas.fi
7221 (09 160001 1700)

SUOMEN YMPÄRISTÖPALVELU OY
LABORATORIO
www.suomenymparistopalvelu.fi

Sammonkatu 8,
90570 Oulu
Puhelin (08) 514 5600

"Hapanta naamaa ei - eikä maata Ruukin kalkituksen jälkeen nähdä saata."

Nyt on paras aika kalkita pellot kuntoon tulevaa satokautta varten. Kun levität Ruukin maanparannusaineen sängelle, ravinteet liukenevat loppukesän ja talven aikana hitaasti peltoon ja vaikutus näkyy jo seuraavassa sadossa. Ajattele maan parasta pinnalta ja pinnan alta, sillä vain hyvin hoidettu maa tuottaa huippusatoa. Tavoiteltava pH-arvo on 6,5...7 ja oikea kalsium-/magnesiumsuhde.

Levitä Ruukin maanparannusaine heti viljankorjuun jälkeen sängelle. Varmistat seuraavan kesän vahvan sadon.

Kalkituslaskuri:
www.ruukki.fi/maatalous

Kysy kalkitustarjous kauppialtasi.

Poroja pellolla?

MARICA TWERIN

MTK on tehnyt ohjeen maataloustuottajille siitä, miten pitää toimia, jos porot laiduntavat heidän maillaan. Poronhoitolaki (848/1990) lähtee siitä, että vahinkoja on ehkäistävä, eikä poroja saa päästää viljelyksille. Viljelijän pitää ilmoittaa paliskunnalle ja vaatia, että porot haetaan pois. Myös kunnalta tai ELY-keskukselta voi pyytää tietoa ja apua.

Vastavalo / Matti Koutonen

Viljelijän on todistettava sekä vahinko että sen arvo. Kuvista ja muistiinpanoista on hyötyä.

Poroisäntien puhelinnumerot löytyvät internetosoitteesta www.paliskunnat.fi. Paliskunnan, jonka alueella porot ovat, on huolehdittava siitä, että porot haetaan välittömästi pois riippumatta siitä, kenen porot ovat.

Aina kannattaa ottaa kuvia ja tehdä muistiinpanoja. Montako poroa oli paikalla, minkälaista vahinkoa syntyi tai montako päivää porot olivat siellä. Nykyisillä kameroilla ja puhelimilla voidaan ottaa hyviä kuvia, joista päivämäärä selviää.

Vahingonkorvauksesta on säädetty poronhoitolaissa. Korvauksen maksaa se paliskunta, jonka alueella porojen aiheuttama vahinko on tapahtunut. Viljelijän on näytettävä vahinko syntyneeksi ja todistettava sen arvo. Kuvista ja muistiinpanoista on aina hyötyä.

Laissa on myös säädetty aitaamisvelvollisuudesta. Aitaamisvelvollisuus ei ole ehdoton. Aitaamisen on oltava tarpeen vahinkojen estämiseksi

"Aina kannattaa ottaa kuvia ja tehdä muistiinpanoja. Montako poroa oli paikalla, minkälaista vahinkoa syntyi tai montako päivää porot olivat siellä. Nykyisillä kameroilla ja puhelimilla voidaan ottaa hyviä kuvia, joista päivämäärä selviää."

si ja rakentamiskustannusten on oltava kohtuulliset. Jos aitaamistarpeesta tulee riita, arvioimislautakunta ratkaisee.

ARVIOIMISLAUTAKUNTA toimii virkavastuulla ja siten sitä koskevat esteellisyyssäännöt. Kukaan ei saa olla tuomarina omassa asiassaan.

Vaikka arvioimislautakunnan jäseniksi on haluttu paliskunnan ja maataloustuottajien yhdistysten jäseniä, poronisäntä tai tuottaja ei voi olla lautakunnan jäsenenä omassa asiassaan. Esteellisiä ovat ainakin kyseisen poronisäntä ja tuottaja sekä heidän lähisukulaisensa.

Asianomaisen tulee jäävätkä it-

sensä, jos ratkaisusta on tulossa hyötyä hänelle itselleen tai lähisukulaiselle. Jos asianomainen ei ilmoita olevansa jäävi, hän tekee virkavirheen.

Arvioimislautakunta tekee päätöksiä, jotka koskevat aitaamis- ja vahingonkorvausvelvollisuutta eli lautakunta päättää myös mahdollisesta vahingonkorvaussummasta.

Lautakunnan päätöksestä voidaan valittaa kärjäoikeuteen. Valitus tehdään siten, että ilmoitetaan kahden viikon sisällä päätöksen tiedoksi saamisesta tyytymättömyydestä lautakunnan puheenjohtajalle. Sen jälkeen on kahden kuukauden sisällä pantava asia vireille kärjäoikeudessa haasteella.

Tyytymättömyysilmoitus lautakunnan puheenjohtajalle kannattaa tehdä kirjallisesti ja todistettavasti. Yleensä ei kannata odottaa viimeistä päivää, koska ajat ovat ehdottomia. Jos päätöksestä ei ilmoiteta tyytymättömyyttä eikä laiteta asiaa vireille kahden kuukauden sisällä, arvioimislautakunnan päätös saa lainvoiman.

JOISSAKIN tilanteissa arvioimislautakunta on ilmoittanut, ettei se aio edes tulla paikalle katsomaan. Kun ottaa huomioon, että lautakunnan jäsenet toimivat virkavastuulla, tämä on mielenkiintoinen käytäntö.

Laissa lukee, että arvioimislautakunnan on annettava sen käsittelyyn saatetusta asiasta päätös viipymättä. Lautakunnan on siten ainakin annettava päätös siitä, ettei aio tulla paikalle päälle. Asianomainen viljelijä voi sitten ilmoittaa tyytymättömyytensä tähän päätökseen ja laittaa asia vireille kärjäoikeudessa. Vaadi siten aina kirjallisen päätös!

Viipymättä tarkoittaa sitä, että päätös on annettava nopealla aikataululla.

Asianosaiset maksavat arvioimislautakunnalle palkkiota. Lautakunta päättää itse, kenen kukkarosta rahat tulevat. Valittavasti etäisyydet ovat pitkiä ja kustannukset voivat nousta suuriksi. Tämä on selvä epäkohta lainsäädännössä maataloustuottajan näkökulmasta.

Tässä taloudellisessa tilanteessa voidaan kuitenkin olettaa, ettei asiaa tulla muuttamaan niin, että valtio maksaisi kustannukset. Viljelijän kannattaa selvittää vakuutusyhtiönsä kanssa, maksaisiko se osan kustannuksista.

Marica Twerin on MTK:n lakimies.

MAATALOUS YKKÖNEN
... Se mmuunlainen maatalouskauppa

Jopa -3%

EcoSyl
Biologiset säilöntäaineet
Ennakkomyynti kampanja 15.11 asti! Kysy lisää!

Kysy myös Siemeniä Kampanjasta!

Lopputavaraston kesä-aitaustarvikkeet Talven tieltä -5 - -20% !!

Olemme erikoistuneet karjatilojen tarpeisiin, piipahda netissä, tai liikkeessä! Teemme myös tilakäyntejä!

Puh. 010 322 5870
Myynti: Hakatie 17, 90440 Kempele
www.maatalousykkonen.fi

Uutuustuote robottilypsyyyn

TÄHTI rehu

Maittava ja runsasenerginen houkutusrehu

Maitto-Tähti 210 Robotti auttaa lypsyä

Maitto-Tähti 210 Robotti on uutuusrehu, jonka maittava koostumus houkuttelee lehmän robottilypsypaikalle. Lisäksi rehu vaikuttaa suoraan myös lypsävyyteen: sen avulla voi täydentää valkuaisstarvetta lehmäkohtaisesti.

Uutuusrehu huolehtii myös näistä:

- tehostaa lehmien kiertoa robotilla (matala tärkkeelystaso)
- auttaa pötsiä pysymään kunnossa (sis. soodaa ja elävää hiivaa)
- huolehtii sorkkien kunnosta (sis. biotiiniä ja NDF-kuitua)
- ehkäisee tulehdussairauksia luonnollisella tavalla (sis. E-vitamiinia)

Muista myös, että 30.9. asti saat kauden Tähti-kivennäiset kampanjainnoin!
www.kinnusenmylly.fi

KINNUSEN MYLLY
(08) 5144 700, Utajärvi

Myynti: maatalouskaupat

Milloin sähkön hinta kannattaa kiinnittää?

Sähkön hintakehitys ohjautuu suurelta osin Pohjoismaissa käytettävissä olevan vesivoiman ja vallitsevan taloudellisen tilanteen mukaan. Veden määrään ei voi merkittävästi vaikuttaa, joten on keskityttävä arvioimaan vallitseva vesitilanne ja polttoaineiden hintatason vaikutus markkinoiden hintaodotuksiin.

Kuivana vesivuotena sähkön hinnan on tapana nousta lähelle kivihiihlauhteen tasoa, kun taas märkänä vuotena hinta määräytyy vesivoimatuotannon arvon mukaan. Tukkusähkön hinta-historia kertoo esimerkiksi, että sähkön viikkohinta oli korkeimmillaan 6.1.2003 (erittäin kuiva vuosi) 103,65 €/MWh ja alimmillaan 17.7.2000 (erittäin sateinen vuosi) 4,78 €/MWh.

Näin suuret hintavaihtelut ovat suurin syy siihen, miksi sähkön hinnan vaihtelulta pyritään suojautumaan.

VESITILANNE on nyt kahden kuivan vuoden jälkeen oleellisesti parempi. Nykyisellä tasolla (vesivarastot 10-15 TWh yli normaalitason) se poistaa oleellisesti sähkön hintariskiä esimerkiksi tulevana talvena.

Huolimatta maailman myllerystä uskallamme kokemuksemme sanoa, että sähkön hintakiinnitys tulevaisuuteen kannattaa ottaa vakavaan harkintaan etenkin silloin, kun vesiresurssi on normaaliin nähden ylijäämäisessä tilassa.

Tällöin markkinoiden hintaodotuksessa ei ole juurikaan riskilisiä, vaan se perustuu puhtaammin polttoaineiden ja pääs-

töikeuden hintatasoihin.

MITEN maailman meno vaikuttaa polttoaineiden, päästöoikeuden ja sähkön hintoihin tulevaisuudessa? Tuskin mikään taho ilmoittautuu sanomaan, kuinka asiat ja hinnat kehittyvät.

Varmuudella voi sanoa, että pohjoismainen sadanta ja polttoaineiden hintakehitys ratkaisevat tulevan sähkön hinnan. Järkevä ohje asiakkaalle on varautua kohoavaan hintaan, jos taloudessa alkaa mennä paremmin.

Jos hankintahetkellä on vesiresurssin ylijäämää sekä alentunut polttoaineiden ja päästöoikeuden hintataso, mahdollisuus onnistua ajoituksessa on huomattavasti kasvanut.

Teksti: E.ON Kainuu Oy / Sähkönyynti.

Etuja jäsenille!

Valtakunnallisista jäseneduista löytyy tietoa MTK-Viestistä 2/2011. Jäsenetuihin tulevista muutoksista kerrotaan Maaseudun Tulevaisuudessa, jäsenkirjeissä ja yhteistyöyritysten tiedotteissa. Ajankohtaisen tiedon jäseneduista saa kätevimmin näiltä MTK:n internetsivuilta ja jäsenten Reppu-palvelusta.

Uusia jäsenetuja tarjoavat Ramirent Finland Oy, Teboil ja St1 Oy.

MTK-Pohjois-Suomen jäsenedut

- **Hammaslääkäriasema Aaria** tarjoaa erikoisetuna hammashoidon suunnittelukäynnin 25 euron hintaan. Ajanvaraus puh. (08) 534 8100. Lisätietoa: www.hammas-aaria.fi
- **Lakiasianpalveluja** tarjoaa **Asianajotoimisto Botnia Oy**. Jäsenetuna jäsenet saavat 15 prosentin alennuksen sopimustoimiston palkkiosta. Toimistot: Oulu puh. 0207 797 500, Kajaani puh. 0207 797 540. Lisätietoa: www.botnialaw.fi
- **Mökkilomia: Kurttilan lomamökistä** 10 prosentin alennus. Puh. 0400 424 130 tai 0400 774 903. Lisätietoa: www.kurttilanlomamokit.fi
- **Oulun koru** antaa 10-25 prosentin alennuksen MTK:n jäsenille kaikista normaalihintaisista tuot-

teista. Puh. (08) 311 2290. Lisätietoa: www.oulu-koru.fi

- **Kajaanissa Kultaseppä Riihijärvi** tarjoaa 20 prosentin alennuksen (yhdessä S-bonuksen kanssa) normaalihintaisista tuotteista. Puh. (08) 613 1554
- **Suonentieto Oy** antaa 15 prosentin jäsenalennuksen atk-ohjelmien hankintahinnasta (alennus ei koske päivityksiä). Etu koskee Suonentiedon Maatalousneuvos, Agrineuvos, Nautaneuvos ja Balanssi ohjelmatuotteita. Lisätietoa: www.suonentieto.fi

- **Sähköopimus:** seuraavat yritykset tarjoavat MTK:n jäsenille sähköenergiaa jäsenetuhinnalla:

- **E.ON Kainuu/Suomi** Lisätietoa puh. 0800 92000, www.eon.fi

- **Tietotekniikka: Owla Mentor** tarjoaa tietokoneissa olevien tiedostojen automaattista tiedonvarmennusohjelmaa jäsenetuhintaan. Lisätietoa: myynti@owla.fi, puh. 075 3242 500

- **Woikoski Oy** antaa jäsenetua hitsauskaasuista ja kaasupullovuokrista. Tutustu etuihin liiton nettisivuilta tai kysy Woikosken toimipisteistä. Lisätietoa: www.woikoski.fi

- **Rokua Health & Spa.** Lähde hetkeksi rentoutumaan Rokualle. Jäsenetuna erityisesti maatalousyrittäjille suunniteltu 2 vrk:n paketti. Tiedustelut puh. 020 781 9200.

MTK-YHDISTYSTEN SYYSKOKOUKSET 2011

- Oulainen** to 3.11. klo 10.30, Törmänhovi (MP, ST, MK)
Rantsila, Piippola, Pulkila, Kestilä to 3.11. klo 19.00, Valtuustosali, Kestilä (ST)
Pyhäntä to 3.11. klo 19.00, Tavastkengän koulu (MK)
Haukipudas to 3.11. klo 19.00, Jatuli (MP)
Kärsämäki ma 7.11. klo 10.00, Frosteruksen koulu, auditorio (ST)
Paltamo ma 7.11. klo 10.00, Kainuun Opisto, auditorio (MK)
Siikajoki ma 7.11. klo 19.00, Törmälän matkailumaatila (MP)
Vuolijoki ti 8.11. klo 10.00, Kunnantalo (ST)
Suomussalmi ti 8.11. klo 10.00, Nuorisotalo, Ämmänsaari (MK)
Vihanti ti 8.11. klo 10.00, Osuuspankki (MP)
Taivalkoski ti 8.11. klo 19.00, Kunnantalo, valtuustosali (MK)
Lumijoki ti 8.11. klo 19.00, Lumijoen NS (MP)
Kajaani ti 8.11. klo 19.00, Kainuun OP, kokoustilat (ST)
Kuusamo ke 9.11. klo 10.00, Osuuspankin kokoustilat (MK)
Raahenseutu ke 9.11. klo 19.00, Pattijoen Veteraanimaja (MP)
Muhos/Utajärvi ke 9.11. klo 19.00, Merilän Kartano (ST)
Hailuoto ke 9.11. klo 10.00, Osuuspankin kokoustilat (MP)
Haapavesi to 10.11. klo 10.00, Nora instituutti, kahvit klo 9.30 (MP)
Oulunseutu to 10.11. klo 19.00, OSAO, Kempeleen yksikkö (Pirilä) auditorio (MP)
Pudasjärvi pe 11.11. klo 10.00, Liepeen Pappila (MP)
Ruukki ma 14.11. klo 19.00, kunnanviraston valtuustosali, Ruukki (MP))
 - sääntöjen 11. § muutos, 2. käsittely
Sotkamo ti 15.11. klo 10.00, Vuokatinhovi (MP)
Ristijärvi ti 15.11. klo 10.00, Saukkovaaran Matkailukeskus (MK)
Merijärvi ti 15.11. klo 19.00, Kilpukka, ruokasali (MP)
Pyhäjoki ti 15.11. klo 19.00, Vanhustentalon kerhohuone (ST)
linseutu ke 16.11. klo 10.00, Yli-li, Karjalankylän Kuuhu (MP)
Hyrnsalmi ke 16.11. klo 10.00, Kunnantalo, valtuustosali (MK)
Haapajärvi ke 16.11. klo 19.00, HAI, Erkkiläntie 1 (ST)
 - sääntöjen 11. § muutos, 2. käsittely
Ylikiiminki/Kiiminki ke 16.11. klo 19.00, Pylkönahon hiihtokeskus (MP)
Pyhäjärvi to 17.11. klo 10.00, Verkkoranta (ST)
Nivala to 17.11. klo 10.00, Sapuska (MP)
Tyrnävä, Temmes, Liminka,
Ala-Temmes to 17.11. klo 19.00, Helmen Pirtti, Ala-Temmes (MP)
Puolanka ma 21.11. klo 10.00, valtuustosali (MK)
Vaala ti 22.11. klo 10.00, valtuustosali (MK)
Kuhmo ke 23.11. klo 10.00, Kaupungintalo, valtuustosali (MK)

Lyhenteet: MK (Markku Karjalainen), MP (Matti Perälä), ST (Sirpa Törmikoski)

Maaseutunuorten lentopalloturnaus

la 26.11.2011 Haapajärvellä alkaen klo 10.00. Paikka vielä avoin.

Maataloustuottajain Pohjois-Suomen liiton - MTK-Pohjois-Suomen syyskokous

ma 28.11.2011 klo 11.00 Oulunsalotalossa. Ruokailu alkaen klo 10.00. Paikalla on maa- ja metsätalousministeri Jari Koskinen. Tervetuloa!

**Kilpailukykyistä energiaa,
paikallista osaamista
ja palveluasennetta.**

Energiaa kotiin, vapaa-aikaan ja liike-elämään - eon.fi

e-on

Puukauppaan odotetaan tasaista syyssezonkia

JUKKA AULA

Loppukesän ja alkusyksyn puukauppa on sujunut normaalisti, vaikka Euroopan ja koko maailman taloutta leimaa epävarmuus.

Epävarmuus heijastuu myös puunostajiin. Varsinkaan tukkia ei osteta varastoon. Tämä merkitsee parhaassa tapauksessa puun tasaisempaa kysyntää pitkin syksyä ja talvea.

Elokuun puukauppamäärä oli Pohjois-Suomessa 500 000 kuutiota, mikä vastaa pitkän ajan keskiarvoja. Koko vuoden tähänastinen ostomäärä nousee noin kahteen miljoonaan kuutiometriin. Määrä on noin 14 prosenttia viime vuotta pienempi.

Puukaupan huippuvuotta tästä ei tule, sillä ostotarpeet ovat pientyneet. Kertynyt ostomäärä on kuitenkin vasta noin 45 prosenttia arvioidusta tarpeesta. Ennen talven tuloa korjattavista leimikoista kilpailevat kaikki ostajat. Metsäpalstan hyvä tieverkosto tienaa nyt itsensä.

Kiinnostus talvikorjuukohteisiin vaihtelee alueittain ja ostajittain. Kaikki tukin ostajat eivät vielä ole aloittaneet talvileimikoiden ostoa, kun paikoin talviharvennukset menevät jo puolentoista vuoden päähän.

Eri puutavaralajien kysynnässä ei ole suuria eroja, mutta heikon turvekesän vuoksi energiapuu kiinnostaa. Koivukuitua ohjautuu tavallista enemmän klapiyrittäjille ja polttoon, mikä tasapainottaa sen hienoista ylitarjontaa.

Polttopuukoivusta maksetaan kovinkin hintoja. Metsähallitus ilmoittaa pitävnsä koivulla lähes 40 euron verotonta tienvarsihintaa.

PUUN HINTA on hieman parempi kuin vuosi sitten ja vakiintunut alkukesän tasolle. Sekä kanto- että hankintahinnat ovat edelleen muutaman prosentin viimevuotista korkeammat.

Ihmetystä herättää koivukuitupuun alentunut hinta. Siitä maksettiin elosyyskuun vaihteessa keskimäärin 15,15 euroa kuutiolta - 1,5 euroa vähemmän kuin vuosi sitten.

MTK:n laskelmien mukaan esimerkiksi Metsäliitto teki ensimmäisellä vuosineljänneksellä kuitupuulla voittoa noin 30 euroa kiintokuutiota kohti. Hinnoissa olisi nostovaraa.

Puustamaksukyky on valunut ulkomailta tuodun puun hintaan, joka maamme rajalla on 20 euroa korkeampi kuin kotimainen hankintahinta. Suomi on jäänyt jälkeen myös muista Pohjoismaista. Ruotsin ja Norjan metsänomistajille kuitupuun tienvarsihinnat ovat 32-40 euroa.

Hankintapuun hinta on kehittynyt myönteisesti. Kuitupuusta maksetaan hankintakaupalla 31-32 euroa kuutiolta. Vuodentakaisista hinnoista on noustu noin kaksi euroa kuutiolta, mikä on vaatimatonta tuontipuun hinnan nousuun verrattuna.

PUUKAUPPAKARTELLI on todettu laittomaksi. Sen korvauskysymykset

askarruttavat edelleen myyjä. Metsäkonkauppia **Reijo Lahtonen** on ryhtynyt keräämään kartellista kärsineitä metsänomistajia mahdolliseen korvausoikeudenkäyntiin. Kokouskiertos elokuun lopulla keräsi Pohjois-Suomessa vajaat 200 kuulijaa.

Korvauskysymyksiin ei kierrokselta tullut uusia vastauksia. Perusongelma on edelleen se, että tehotonkin kartelli on kilpailulakien vastainen. Vaikka metsänomistajien kärsimä vahinko on ilmeinen, se on silti pystyttävä osoittamaan.

Korvauksen hakijoita lienee tuhatkunta, mutta ryhmäkannne ei ole metsänomistajalle elinkeinonharjoittajana mahdollinen. Oikeus voi halutessaan niputtaa samantapaisia korvausvaatimuksia, mutta jokainen käsitellään periaatteessa omana kanteenaan.

Yksityisten metsänomistajien on Metsähallitukseen verrattuna juridisesti haastavaa osoittaa kartellihintojen aiheuttama kauppakohtainen vahinko. Ongelma juontaa siitä, että on erilaisia puukauppoja. Osa on kilpailutettu, osa tehty suoralla kaupalla.

Oikeusturvavakuutus korvaa kyllä omat oikeudenkäyntikulut, mutta eivät hävityn jutun vastapuolen kuluja. Kuluksi lisää oikeusprosessien raskaus. Esimerkiksi asfalttikartellin kanteita nostettiin jo vuonna 2008, mutta varsinaisiin oikeudenkäynteihin ja korvauskysymyksiin ei ole vielä päästy.

Metsänhoitoyhdistyksiä ja MTK:ta on syytetty hampaattomuudesta. Oikeudenkäynneissä eivät kuitenkaan mielipiteet

Plugi Oy, Risto Antikainen

Kuitupuukaupan markkinat eivät ole tasapainossa. Sellun raaka-aineena käytettävän koivukuitupuun hinta on Pohjois-Suomessa laskenut, vaikka selluteollisuus tuottaa metsäteollisuudelle edelleen erittäin hyvin.

riitä. Emme halua järjestöpoliittisin tavoittein yllyttää jäseniä oikeudenkäyntihin, joiden kesto ja kustannuksia emme tiedä.

Jos joku jäsen haluaa panna asiansa viireille, metsänhoitoyhdistykset, MTK ja metsänomistajien Liitto antavat neuvontaa ja avustavat korvauslaskelmissa.

PUUNMYYJILTA vaaditaan pelisilmää. Kartellin sijaan ostajat pyrkivät nyt kanta-asiakassopimuksiin. Kuitupuun hinta pysyy hallinnassa, kun myyjä neuvottelee hinnasta vain yhden ostajan kanssa. Ostomies tietää pelivaransa ja rajansa. Kun suurin osa ostohenkilöstöä on fiksua ja asiallista väkeä, kauppa syntyy ilman turhaa viivyttelyä.

Jos tämä kauppatapa yleistyy, voimme unohtaa metsätalouden kannattavuuden

den parantamisen. Usein korostetaan, että myyntimääriä lisäämällä voidaan parantaa kannattavuutta. Tämäkään ei auta, kun pullonkaulana on riittämätön puun käyttö.

Tilakohtaisten myyntimäärien lisääminen yleisesti on nollasummapieliä. Josakin joku heikompi leimikko jää ilman tarjousta. Vasta uudet satsaukset bioenergiaan voivat muuttaa tilannetta.

Kartellituomioiden jälkeen moni harmistunut ostajuskokoinen myyjä on pyytänyt tarjouksia myös muilta ja yllätynyt. Perinteisesti tukin hinnoissa ja mitoissa on eroja, mutta myös kuitupuussa on ratkaisevia eroja ostajien kesken.

Jukka Aula on Metsänomistajien liitto Pohjois-Suomi ry:n johtaja.

Auktorisoidut kiinteistöarvioijat

•maatilat •toimitilat •asunnot •tontit •erikoiskiinteistöt •vapaa-ajan asunnot
•MTK-jäsenalennus

Ympäristöoikeuteen erikoistuneet lakimiehet

•ympäristöluvut •sopimukset •valitukset •vastineet •muistutukset
•MTK-jäsenalennus

Tie- ja lunastuskorvausarvioinnit

Helsinki
020 7411 050

Kuopio
020 7411 069

Turku
020 7411 068

Seinäjoki
020 7411 066

Oulu
020 7411 064

**Kilpailuta puukauppa
Suunnista metsänhoitoyhdistykseen**

**METSÄNOMISTAJAN TILI
TEHDÄÄN PUUKAUPASSA.**

www.mhy.fi

**Turvaa itsesi, turvaat
tilasi ja perheesi.**

Keskittäjälle
parhaat edut
myös Tapiola
Pankista!

Tilasi ja perheesi tarvitsevat sinua. Miten käy, jos joutuisit pois pelistä? Räättöläi nyt itsellesi sopiva Maatilayrittäjän Omaturva. Sen avulla elämä jatkuu yllättävissäkin tilanteissa ilman suurempia elintason notkahduksia tai omaisuuden myymistä. Jos olet MTK:n jäsen, saat lisäksi tuntuvat edut.

Tutustu: tapiola.fi/myomaturva – tai kysäise omalta edustajaltasi.

TAPIOLA

Palveluntarjoajat: Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola, Tapiola Pankki Oy ja Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Tapiola